

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Септемврина Георгиева Костова, УНСС, катедра „Икономика на търговията“, научна специалност 3.8, *„Икономика и управление“*

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност 3.8. *Икономика и управление (транспорт)* в УНСС.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №425/18.02.2020 г. на Зам.-ректора по НИД на УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Мартин Георгиев Медникаров*
Тема на дисертационния труд: *Насоки за развитие и внедряване на интелигентни мрежи в електроенергийната система на България*

Научен ръководител: *проф. д-р Септемврина Костова*

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“, факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС по научна специалност „Икономика и управление (икономика на транспорта)“ съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС №385/11/03/2015 г.

Обучението е осъществено в редовна/ форма през периода 24.02.2015 – 24.02.2018 г. , след което е трансформирано в задочна форма.

Мартин Медникаров е завършил 4 ЕГ профил испански с пълно отличие. Следва бакалавърската степен на специалност „Публична администрация“ в УНСС от 2008 до 2012 г., а от 2012 до 2014 г. магистратура в специалност „Енергиен бизнес“. За учебната 2013/4 г. е

избран за „Студент на годината“ на УНСС.

През периода 2008 – 2012 г. е работил като асистент в компания за маркетинг и реклама „Малео – 63“ ЕООД – гр. Варна. От месец септември 2013 г. заема длъжността „B2B Мениджър продажби“ в търговската компания „Стефани Трейдинг“ ЕООД, където работи и до момента.

Докторантът успешно е изпълнил индивидуалния си план за работа през времето на обучение в докторантурата към катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“.

2.Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 225 страници, от които основният текст е 209 страници. Състои се от увод (4 стр.), изложение в три глави (202стр.), заключение (2 стр.), списък от 195 литературни източници (9 стр.) и 6 приложения (8 стр.). Текстът съдържа 20 фигури и 17 таблици.

В **увода** са включени основните компоненти, които следва да се определят в един дисертационен труд. Обоснована е актуалността и значимостта на изследваната проблематика. Обектът и предметът на разработката са правилно дефинирани. Дефинирана е основната цел и произтичащите от нея задачи. Темата на проучване кореспондира с изведените задачи на разработката. Избрани са подходящи изследователски методи за осъществяване на цялостното научно проучване.

В **първа глава** се разглежда същността на интелигентните мрежи и техните характеристики, както и техните предимства и недостатъци. Изведени са насоки за внедряването на интелигентните мрежи и ползите от тях. Посочени са пет основни приложения на ИЕМ .

Във **втора глава** е направен анализ на състоянието и използването на интелигентни мрежи в електроенергийния сектор и е предложен преглед на европейските проекти за внедряване на ИЕМ. Анализирани е енергийната ефективност в Република България. Систематизирани са моделите за определяне на ефективността от внедряване на интелигентни мрежи и методите за ценообразуване на електроенергийните услуги. Посочени са проблемите, свързани с внедряването на Smart Grid.

В трета глава на дисертационния труд са представени насоките за проектиране и внедряване на интелигентни мрежи в България. Апробиран е моделът за оценка на ефекта от внедряване на ИЕМ. Направен е анализ на различни проекти, извършено е сравнение между тях и са обобщени икономическите ефекти за крайните потребители и за големите предприятия и държавата, социалните ефекти за потребителите и екологичните ефекти. Разгледани са финансовите инструменти, които са подходящи за въвеждането на ИЕМ и са обосновани насоки и стратегии за постигането на енергийна ефективност чрез внедряване на тези системи.

В заключението са изведени основните моменти от извършеното проучване. Установява се доказване на хипотезата и обвързване на целта и задачите на изследването с резултатите от него.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд могат да се посочат следните приноси:

1. Направено е проучване на научната литература като са обобщени и допълнени основните характеристики на Smart Grid.
2. Обоснован е модел за управление на ИЕМ и е изведен подход за комплексна оценка на икономическите ползи от приложението на ИЕМ, като е направена и апробация .
3. Обобщени са насоки и стратегии за постигането на енергийна ефективност от внедряването на ИЕМ.
4. Предложени са конкретни мерки за стимулиране на внедряването на ИЕМ в България, респ. за подобряване на енергийната ефективност в различни сектори на икономиката.
5. Обобщени са очакваните ефекти и ползи от внедряването на ИЕМ.

Дефинираните от докторанта научни приноси правдиво оценяват резултатите от проведеното изследване в дисертационния труд.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Към дисертационния труд са приложени четири броя публикации, които отразяват съществени страни от съдържанието на дисертационния труд, а именно една монография и три статии в научни списания.

Положително е, че докторантът е публикувал на монографичен труд по темата на дисертацията.

5. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е в обем от 48 страници, структуриран е коректно и отразява в пълна степен съдържанието и получените резултати на дисертационната разработка.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд би спечелил, ако:

- при прегледа на специализираната литература, мненията на авторите се групират и по-ясно се изрази позицията на автора по разглежданите дискуссионни въпроси, в т.ч. и с критики на отделни становища;
- по-конкретно се формулират още в началото, в т.ч. и в бъдещи разработки, възприетите ограничителни условия;
- се отстранят някои незначителни стилови неточности.

Заклучение

В своята цялост дисертационният труд отговаря на изискванията за присъждане на образователна и научна степен „доктор”, представени в действащия Закон за развитието на академичния състав в Република България и правилника за неговото приложение за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. В него са налице необходимите научни и приложни приноси. Това ми дава основание с пълна убеденост да гласувам „за” присъждане на Мартин Георгиев Медникаров на образователна и научна степен „доктор” в професионално направление 3.8 „Икономика” по научната специалност „Икономика и управление (транспорт)” и да предложа на почитаемото Научно жури да вземе положително решение.

гр. София,
18.03.2020 г.

Подпис:.....
(проф. д-р С. Костова)